

<http://artnodes.uoc.edu>

EDITORIAL

De nou, les paraules i les coses

El treball d'edició fet durant l'última dècada des d'*Artnodes* ha mirat de donar espai a la necessitat de reflexionar i mesurar les forces sobre una cosa tan esmunyedissa com el present d'unes pràctiques artístiques i culturals vinculades als seus llocs i als seus temps.

I aquí la paradoxa, un pèl barroca, que hem dibuixat any rere any: es tracta de parlar del present d'aquestes pràctiques des de la història? O bé es tracta de parlar de la història des del present? Quan des dels números anteriors de la revista s'ha fet esment de la necessitat de cartografiar, topografiar, reescriure o, per contra, pensar des de l'espai en blanc les pràctiques artístiques i culturals compreses sota el paraigua de la societat xarxa és perquè la seva immediatesa, el seu estat primitiu —en el bon sentit de la paraula— al marge dels «grans relats» o de les històries ja explicades, ha permès o permet un exercici sa de mirades entre el que ja s'ha escrit i el que hi ha per escriure.

Pensar en l'art dels mitjans i les seves pràctiques comporta, en la majoria dels casos, pensar sobre la naturalesa del mateix art, tornar al seu present, pensar en quins conceptes, paraules, idees han emergit i com s'han anat legitimant en aquest aparell discursiu que és una institució. Sigui una institució artística, una institució acadèmica, etc., l'abast de l'èxit de certes històries, relats, nocions, etc. comporta implícites relacions de poder, relacions socials, econòmiques, exercicis de consentiment entre els agents d'una mateixa comunitat que fan visibles les semblances o alimenten les diferències per a singularitzar-se.

Observar i qüestionar les maneres d'explicar, narrar o arxivar contribueix a parlar de la història amb una certa actitud d'alerta. I la necessària tornada al present des de la forma de la genealogia permet fer visibles els silencis de la història (la història de l'art, dels mitjans, de la ciència o de la tecnologia), fa visibles els descuits, les omissions, les intencions, la política com a categoria abstracta estructurant el relat. Potser l'exercici de pensar el que és actual sempre implica necessàriament un exercici historiogràfic per a rastrejar quins són els buits als quals hem de parar atenció per a comprendre l'esdevenir contemporani i les seves implicacions en l'àmbit polític.

Si hi ha alguna cosa en comú entre tots els textos que componen aquest número 13 d'*Artnodes* és precisament aquest joc de miralls que implica la crítica institucional: com es constitueix el present des de la història; què hi ha de nou en els fenòmens artístics actuals, o com es pot parlar d'una manera nova i crítica des de la llarga i heterogènia tradició disciplinària de la història de l'art.

Ana Rodríguez Granell
Professora dels Estudis d'Arts i Humanitats de la UOC
Directora executiva d'*Artnodes*

Pau Alsina
Professor dels Estudis d'Arts i Humanitats de la UOC
Director d'*Artnodes*

<<http://journals.uoc.edu/ojs/index.php/artnodes/article/view/n13-editorial/n13-editorial-ca>>

<<http://dx.doi.org/10.7238/a.v0i13.2039>>